Kam naudinga spekuliuoti biokuro kainos augimu?

Lietuvos biomasės energetikos asociacija LITBIOMA

asociacija@biokuras.lt

www.biokuras.lt

2018.08.30, Vilnius

am naudinga spekuliuoti biokuro kainos augimu?

ginijus Ramanauskas – Lietuvos biomasės energetikos asociacijos LITBIOMA prezidentas

Žiniasklaidoje pasirodžius visuomenei nerimą keliantiems straipsniams apie galimai kilsiančias šildymo kainas dėl brangstančio biokuro, **Asociacija LITBIOMA siekia informuoti apie esamą realią situaciją bei objektyvias biokuro kainų augimo priežastis!**

ndien energetikos ekspertai atsakys:

Kodėl pabrango biokuras?

migijus Lapinskas – Pasaulio biomasės energetikos asociacijos (WBA) prezidentas, Lietuvos biomasės energetikos ociacijos LITBIOMA valdybos narys.

Biokuro kaina platesniame kontekste – kokią situaciją turime Lietuvoje ir kitose šalyse?

zimieras Kaminskas - Lietuvos biomasės energetikos asociacijos LITBIOMA valdybos narys.

Biokuras ir jo alternatyva – palyginkime naudą

rtynas Nagevičius – Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacijos prezidentas.

odėl pabrango biokuras?

nigijus Lapinskas – Pasaulio biomasės energetikos asociacijos **(WBA) prezidentas**, Lietuvos biomas
rgetikos **asociacijos LITBIOMA valdybos narys**

1. **<u>Žaliavos pabrangimas</u>** - didžiąją dalį **(~ 70 %)** biokuro kainos sudaro žaliavos kaina. Šiemet mediena **brango ~ 50 proc.**

2. **<u>Dyzelinio kuro kainos augimas</u>** – per pastarąjį pusmetį dyzelinio **kuro kaina išaugo ~20 proc.**

3. **<u>Darbo užmokesčio didėjimas</u> -** vidutinis darbo užmokestis šių metų pirmąjį ketvirtį buvo **~ 9,5 proc. didesnis** nei pernai tuo pačiu laikotarpiu. Nuo 2014 metų darbo užmokestis kilo **~ 35 proc.**

4. **<u>Klimatiniai ekstremumai</u> -** paskutinių trejų metų laikotarpyje vyravusios šiltos žiemos sąlygojo biokuro tiekėjus ir gamintojus dirbti su nuline ar net minusine maržą. 2017 metais dėl lietaus Lietuvos miškuose susiklostė ekstremali situacija – drėgmės perteklius apsunkino medienos išvežimą iš miškų, todėl darbai buvo atidėti net keliems mėnesiams. Žiemos viduryje susidurta su biokuro trūkumu. Dabar kompanijos, turėdamos tokią patirtį, **kaupia biokurą sandėliuose ir atsakingai laukia žiemos.**

okuro kaina platesniame kontekste – kokią situaciją rime Lietuvoje ir kitose šalyse?

imieras Kaminskas – Lietuvos biomasės energetikos asociacijos LITBIOMA valdybos narys

Kaip kito biokuro kaina?

lkinės medienos na	~ 176 eur/tne
ko kirtimo atliekų na	~ 148,5 eur/tne
utinė metinė biokuro na biržoje 2013 m.	198,05 eur/tne
utinė metinė biokuro na biržoje 2017 m.	151,84 eur/tne (t. y. **23,33 % mažesnė nei 2013 metais**)

tina, jog 2018 metų vidutinė biokuro kaina bus mesnė 2013 metų kainų lygiui, **tačiau jo nesieks!**

Žaliavos kaina - svarbiausia biokuro kainos dedamoji

1. Biokuras yra medienos rinkos dalis. Klestint pasaulio ekonomikai medienos kainos šiuo metu siekia dešimtm rekordus;
2. Didžiąją dalį **(~ 70 %)** biokuro kainos sudaro žaliavos kai
3. Ženklus medienos kainų augimas lėmė, jog biokuro tiek nebegali įsigyti malkinės medienos. Valstybinių miškų aukcione 2018 m. II pusmečiui **biokuro gamintojai mall medienos išvis nenupirko**, nes neturėdami sutarčių dėl tiekimo negalėjo konkuruoti su pirkėjais iš Latvijos ar ba plokščių fabrikais ir granulių gamintojais.
4. Tikėtina, jog žaliavos kainos augimas buvo sąlygotas išaugusios **užsienio valstybių paklausos** bei šalyje veikia **medienos eksportuotojų.** Kitos šalys, pavyzdžiui Lenkij Latvija riboja medienos eksportą.

okuras ir jo alternatyva – palyginkime naudą

rtynas Nagevičius – Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacijos prezidentas

Kertant mišką biokuro (kirtimo atliekos) apyvarta sudaro **mažiau nei 10 % visos apyvartos.** Padidinus kirtimų apimtis biokuro pasiūla padidės simboliškai;

Net ir pakilus biokuro kainoms **jis vis tiek kainuoja dvigubai mažiau nei alternatyva – gamtinės dujos** (Pav. Nr. 1);

ei vietoje malkų ir kurui skirtos medienos atliekų energijos gamybai ir šildymui būtų naudojamos gamtinės dujos, tai reikštų kad 2017 metais Lietuvos prekių importo - eksporto balansas **būtų buvęs maždaug 280 milijonais eurų prastesnis.**

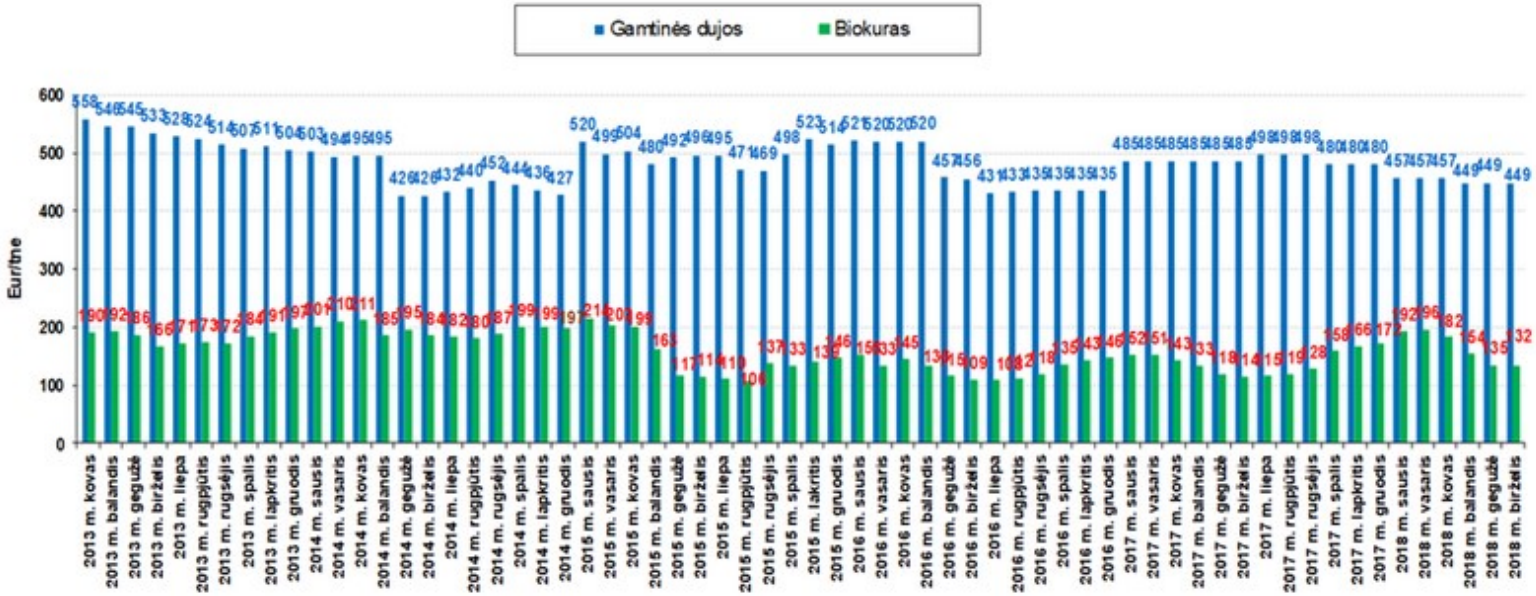

1. Pav. Gamtinių dujų ir biokuro kainų dinamika (Eur/tne).
Šaltinis – Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija

okuras ir jo alternatyva – palyginkime naudą (II)

rtynas Nagevičius – Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacijos prezidentas

O 1997 CO_2 EMISIJOS CŠT SEKTORIUJE SUMAŽĖJO 60 %

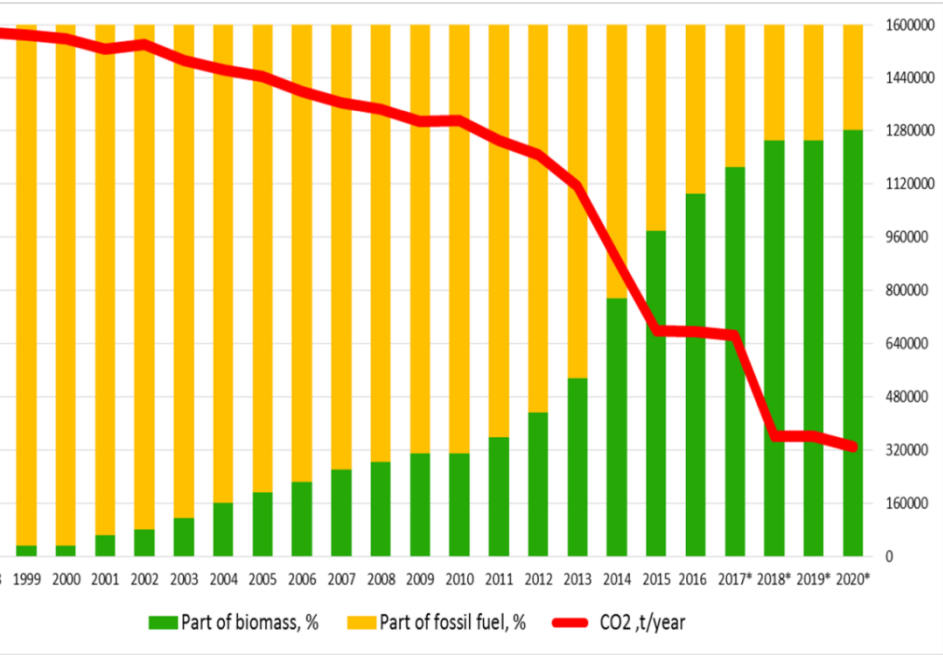

Iškastinės energetikos atsisakymas įvedant biokurą CŠT sistemoje ne tik prisidėjo prie aplinkosauginių problemų sprendimo, bet ir **leido šilumos tiekėjams parduoti Apyvartinius taršos leidimus (ATL)**, kurių kaina per pastaruosius metus išaugo nuo ~4 iki 21 Eur.

Lietuvoje ATL prekybos sistemoje veikiantys įrenginiai 201 metais energijos gamybai sudegino 640035 tne (26797 T biomasės. Jei vietoje biomasės šiuose įrenginiuose būtų energijai gauti naudojamos gamtinės dujos, **tai sąlygotų maždaug 1,502 mln. t didesnes šiltnamio efektą sukeliančių dujų (CO2) emisijas.**

Biomasės naudojimas energijai gaminti leidžia veiklos vykdytojams **sumažinti savo metines sąnaudas (arba padidinti pajamas, parduodant ATL) maždaug 31,54 mln. eurų per metus.**

ATL rinkos kaina šiuo metu yra ~ 21 eur/ATL (ši vertė nuolat kint prognozuojamas kilimas iki 25 eur/ATL).

okuras ir jo alternatyva – palyginkime naudą (III)

rtynas Nagevičius – Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacijos prezidentas

ŠILUMOS GAMYBAI PERKAMO KURO FAKTINIŲ KAINŲ DINAMIKA, EUR/ TNE BE PVM

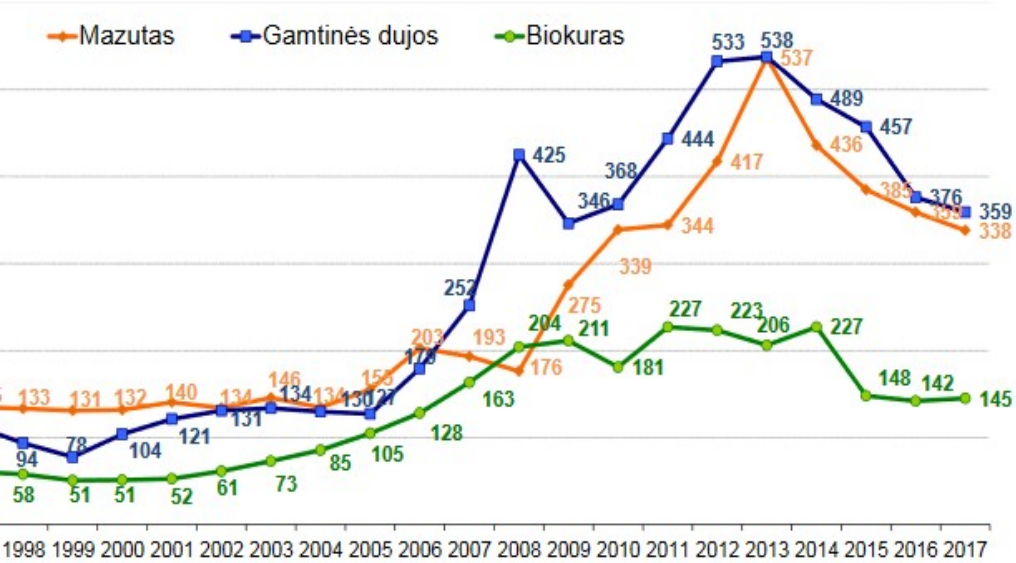

Šaltinis – Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija

Jei CŠT sistemoje visą biokurą pakeistumėm dujomis, tai 2017 met papildomos sąnaudos kurui įsigyti, įvertinus vidutinį biokuro ir duj kainų skirtumą 2017 metais, **siektų apie 113 mln. eurų.**

1,22 milijonais tonų išaugtų CO2 emisijos CŠT katilinėse ir elektrinėse, kas sudarytų **26 mln. eurų papildomų išlaidų.**

Viso ~ 140 mln. eur. išlaidų!

Biokuro pabrangimas nuo 2017 metų vidurkio ~145 eur/tne iki sakykim 220 eur/tne lygio **reikštų papildomus 39,4 mln. eurų sąnaudų.** Tai padidintų šilumos kainą **11 %.**

Biokurą pakeitus gamtinėmis dujomis kaina išaugtų maždaug 37%

ą galime padaryti?

ginijus Ramanauskas – Lietuvos biomasės energetikos asociacijos LITBIOMA prezidentas

Skatinti pirkėjus sudaryti palankesnes sandorių vykdymo sąlygas pardavėjams - priėmimo valandų ilginimas šildymo sezono metu, biokuro kokybės mėginių ėmimo procedūros kontrolė ir tinkamumo užtikrinimas (mėginių priėmėjų akreditavimas);

Padidinti leistinus vežti biokuro tonažus;

Taikyti lengvatinį PVM tarifą biokurui privačiuose namų ūkiuose;

Sumažinti administracinę – finansinę naštą smulkiems biokuro tiekėjams biržoje. Užstato dydis turėtų būti santykinai mažesnis pradedantiems biokuro gamintojams;

Valstybiniu mastu skatinti įvarius biokuro žaliavos šaltinius: energetinių plantacijų vystymas, šiaudų, miškų retinimo atliekų panaudojimas;

Skatinti biokuro ruošą naujomis technologijomis: Parama biokuro ruošėjams specializuotos kirtimo atliekų ruošimo technikos įsigijimui;

Remti katilų modernizavimą, kas leistų naudoti prastesnės kokybės biokurą.

LAUSIMAI - ATSAKYMAI

Lietuvos biomasės energetikos asociacija LITBIOMA

asociacija@biokuras.lt

+370 624 86195

www.biokuras.lt